

СТРАТЕГИЈА

борбе против трговине људима у Републици Србији

1. УВОДНИ ДЕО

Трговина људима, а посебно женама и децом је проблем светских размера. Он једнако погађа земље које се налазе у пост-конфликтном периоду, односно периоду економске и друштвене транзиције, као и индустријски развијене земље. Трговина људима, као и све друге активности које су у вези са организованим криминалом, није ограничена на територију само једне земље. Овај феномен, обухватајући фазе врбовања, транспорта и експлоатације жртава, у својим различитим облицима дешава се на територији земаља порекла, транзита и крајњег одређишта. У свим фазама - земљама, жене, деца и мушкарци подвргавају се разноврсним облицима злостављања и искоришћавања којима се повређују њихова основна људска права.

Трговина људима је вишеслојан, комплексан и динамичан друштвени феномен који захтева свеобухватни (правни и друштвени) приступ проблему, односно примену ефикасних мера на плану превенције, сузбијања, кажњавања учинилаца и заштите жртава, уз обавезну међусобну сарадњу држава. У складу са тим, Република Србија је израдила Стратегију борбе против трговине људима (у даљем тексту: Стратегија). Овај документ је израђен према Смерницама за националне планове акције Пакта стабилности¹ и у складу са Програмом за израду и реализацију свеобухватног националног одговора на проблем трговине људима и најбоље праксе у региону, припремљеног од стране Међународног центра за развој миграционе политике (ICMPD).

Стратегија Републике Србије састоји се од низа мера и активности које треба предузети у циљу правовременог и свеобухватног одговора на проблем трговине људима у земљи, са посебним нагласком на заштиту људских права жртава. Израдом Стратегије успостављени су јасни стратешки циљеви који треба да буду реализовани кроз различите активности државних институција, невладиних и међународних организација. Ове активности ће бити посебно представљене и у Националном плану акције за борбу против трговине људима, који ће бити донет по усвајању Стратегије (у даљем тексту: Акциони план), чије ће усвајање уследити. Стратегија представља националну политику борбе против трговине људима у Републици Србији и првенствено се базира на заштити људских права жртава.

2. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Република Србија је наследила међународно-правне обавезе преузете потписивањем Конвенције Уједињених Нација против транснационалног организованог криминала и Протокола за превенцију, сузбијање и кажњавање трговине људским бићима, нарочито женама и децом, као и Протокола против кријумчарења миграната копном, морем и ваздухом, који допуњују ову конвенцију, усвојених у Палерму од 12. до 15. децембра 2000. године.

---

¹ Ове Смернице се могу наћи на: <http://www.stabilitypact.org/trafficking/default.asp>

Конвенција Уједињених нација (УН) против транснационалног организованог криминала² има за циљ промовисање међународне сарадње полиције и правосуђа ради сузбијања и спречавања транснационалног организованог криминалитета. Конвенција је правно обвезујући инструмент за државе које су је ратификовале.

Сама држава има право избора модалитета конкретне примене УН Конвенције у национално законодавство, дакле или путем непосредне примене стандарда међународног права, или путем њиховог уграђивања у национално законодавство.

Одредбом члана 26. Устава Републике Србије изричито је забрањено да нико не може бити држан у ропству или у положају сличном ропству односно, забрањен је сваки облик трговине људима и принудни рад.

Дефиниција трговине људима садржана у Протоколу о превенцији, сузбијању и кажњавању трговине људима, посебно женама и децом, представљала је основ по коме је у циљу сузбијања трговине људима у Републици Србији априла 2003. године, изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије новим чланом 111.б уведено кривично дело «Трговина људима» које је обухватало све видове трговине људима.

Како је у пракси дошло до проблема у примени члана 111б Кривичног закона Републике Србије (конзумирао је и случајеве трговине људима и кријумчарења људи), указала се потреба за новим законодавним решењем и прецизнијом дефиницији ових облика криминала. Стога је у Републици Србији од 1. јануара 2006 године ступио је на снагу нови Кривични законик који је раздвојио и посебно санкционисао трговину људима и Недозвољени прелаз државне границе и кријумчарење људи (одредбама члана 350.).

Трговина људима санкционисана је у својим основним облицима следећим законским одредбама:

Трговина људима

Члан 388.

(1) Ко силом или претњом, довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди, злоупотребом овлашћења, поверења, односа зависности, тешких прилика другог, задржавањем личних исправа или давањем или примањем новца или друге користи, врбује, превози, пребацује, предаје, продаје, купује, посредује у продаји, сакрива или држи друго лице, а у циљу експлоатације његовог рада, принудног рада, вршења кривичних дела, проституције или друге врсте сексуалне експлоатације, просјачења, употребе у порнографске сврхе, успостављања ропског или њему сличног односа, ради одузимања органа или дела тела или ради коришћења у оружаним сукобима, казниће се затвором од две до десет година.

(2) За дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело и кад није употребио силу, претњу или неки други од наведених начина извршења.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу, учинилац ће се казнити затвором најмање три године.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 3. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица, учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

² Конвенција «УН» усвојена је резолуцијом [A/RES/55/25](#) од 15. новембра 2000. на педесет и петој седници Генералне скупштине Уједињених нација, а ступила је на снагу 29. септембра 2003.

(5) Ако је услед дела из ст. 1. и 3. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(6) Ко се бави вршењем кривичног дела из ст. 1. до 3. овог члана или је дело извршено од стране организоване групе, казниће се затвором најмање пет година.

Трговина децом ради усвојења

Члан 389.

(1) Ко одузме лице које није навршило четрнаест година ради његовог усвојења противно важећим прописима или ко усвоји такво лице или посредује у таквом усвојењу или ко у том циљу купи, прода или преда друго лице које није навршило четрнаест година или га превози, обезбеђује му смештај или га прикрива, казниће се затвором од једне до пет година.

(2) Ко се бави вршењем делатности из става 1. овог члана или је дело извршено на организован начин од стране више лица, казниће се затвором најмање три године.

Заснивање ропског односа и превоз лица у ропском односу

Члан 390.

(1) Ко, кршећи правила међународног права, стави другог у ропски или њему сличан однос или га држи у таквом односу, купи, прода, преда другом лицу или посредује у куповини, продаји или предаји оваквог лица или подстиче другог да прода своју слободу или слободу лица које издржава или о којем се стара, казниће се затвором од једне до десет година.

(2) Ко превози лица која се налазе у ропском или њему сличном односу из једне земље у другу, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини према малолетном лицу, казниће се затвором од пет до петнаест година.

У глави 18. Кривичног законика Републике Србије у кривичним делима против полне слободе одредбама члана 184. и члана 185. санкционисани су и посебни облици трговине децом.

Такође, у глави 19. предвиђена су кривична дела против брака и породице, а одредбом члана 193. кривично дело Запуштање и злостављање малолетног лица у коме има елемената трговине децом.

Од 1. јануара 2006. године ступио је на снагу Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку којим се ближе уређују услови и поступак за пружање заштите и помоћи учесницима у кривичном поступку и њима блиским лицима, који су услед давања исказа или обавештења значајних за доказивање у кривичном поступку изложени опасности по живот, здравље, физички интегритет, слободу или имовину, као и Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, који ће имати посебан значај са аспекта заштите дечијих права и спровођења принципа Конвенције Уједињених Нација о правима детета, као и два факултативна протокола: о продаји деце, дечијој порнографији и дечијој проституцији и о учешћу деце у оружаним сукобима.

3. ПОМОЋ И ЗАШТИТА ЖРТАВА

Феномен трговине људима посебно погађа жене и децу као последица нове друштвене и политичке реалности. Такозвана "феминизација сиромаштва", тј. слаба заступљеност жена и њихова дискриминација на тржишту рада, нарочито је карактеристична за земље у периоду транзиције. Ово, заједно са рестриктивном имиграционом политиком западноевропских земаља и милитаризацијом региона у претходном периоду, један је од најчешћих узрока трговине женама на Балкану.

Број жртава, тј. обим и карактеристике трговине људима је готово немогуће утврдити са апсолутном тачношћу. Ово је делом последица непостојања заједничких критеријума свих актера у борби против трговине људима за идентификацију жртава, али и последица непостојања обједињеног система сакупљања података, који би се примењивао уз обавезу поштовања приватности и идентитета жртава.

Од оснивања Склоништа за жртве трговине људима (јануар 2002. године) од стране радника Министарства унутрашњих послова препознато је и у склониште смештено укупно 190 жртава трговине људима, од чега 39 домаћих држављана и 151 страни држављанин-ка.

Број откривених жртава трговине људима од стране полиције и смештених у Склониште за жртве трговине људима -према држављанству-

Година	2002	2003	2004	2005	Укупно
Румунија	32	15	7	3	57
Молдавија	13	18	4	8	43
Украјина	10	8	10	6	34
СЦГ			16	23	39
Русија	4	1		1	6
Грузија			2		2
Бугарска	1		1	1	3
БиХ		1			1
Албанија			1		1
Хрватска			1	1	2
Ирак			1		1
Конго				1	1
Укупно смештено	60	43	43	44	190

У циљу заштите права и интереса жртава, Република Србија је потписала Изјаву о обавезама на Министарском форуму Пакта стабилности одржаног у Тирани 2002. Потписивањем ове изјаве Министарство унутрашњих послова обавезало се да ће легализовати статус и гарантовати продужетак боравка страним држављанима жртвама трговине људима до завршетка њиховог опоравка, а у циљу обезбеђивања њиховог сведочења против трговаца људима, и тиме ефикаснијег прекидања мреже овог вида организованог криминала.

Имајући у виду поменуте стандарде заштите жртава трговине људима, као и међународне обавезе наше земље, 2004. године министар унутрашњих послова је донео Инструкцију о условима одобрења привременог боравака страним држављанима жртвама трговине људима.³

Према овој Инструкцији, орган унутрашњих послова, надлежан према месту боравака жртва, може одобрити привремени боравак из хуманитарних разлога страним држављанима за које Служба за координацију заштите жртава трговине људима⁴ процени да им треба пружити заштиту и третман као жртвама трговине људима.

Жртви трговине људима може се одобрити привремени боравак из хуманитарних разлога у трајању од:

- 3 месеца, у циљу пружања заштите и помоћи у опоравку и повратку у земљу порекла или претходног пребивалишта;
- 6 месеци уколико сарађује са органима власти у откривању кривичних дела и извршилаца;
- једне године уколико активно учествује у судском поступку као сведок или оштећени, као и у случају када то захтевају разлози њене личне безбедности.

У циљу сузбијања трговине људима, за последњих пет година Министарство унутрашњих послова је поднело укупно 182 кривичне пријаве против 250 лица због извршења 294 кривична дела у вези са трговином људима.

4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР И КООРДИНАЦИЈА АКТИВНОСТИ

Проблем трговине људима је тешко успешно сузбити без сарадње различитих актера у земљи и ван ње. У складу са тим, међународна заједница је подржала и оснажила напоре државних институција Републике Србије да створе стратешко партнерство са представницима невладиних и међународних организација у земљи и свету у складу са међународним стандардима.

Уз подршку међународне заједнице, а посебно Мисије ОЕБС-а, 2001. године креирано је прво мулти-дисциплинарно тело за борбу против трговине људима на федералном нивоу (тадашња Савезна Република Југославија) чији су чланови били представници државних институција, невладиних и међународних организација. Креирањем овог мултидисциплинарног тима омогућена је ефикаснија борба против трговине људима на територији Републике Србије. Мултидисциплинарни приступ је обухватио превентивне активности, активности помоћи и заштите жртава, као и измене закона и ефикасније гоњење учинилаца и међународну сарадњу. После усвајања Уставне повеље Србије и Црне Горе 2003. године овакав модел рада је преузет и настављен на нивоу Републике Србије.

На републичком нивоу је успостављен Национални механизам за координацију активности и креирање политике борбе против трговине људима. Овај механизам се састоји из два нивоа.: централног-стратешког⁵ и оперативног.

³ Дана 5. јула 2004. године министар унутрашњих послова донео је Инструкцију о условима за одобрење привременог боравака страним држављанима жртвама трговине људима, а на основу члана 101. Закона о кретању и бораваку странаца и међународних обавеза које је наша земља преузела.

⁴ Служба за координацију заштите жртава трговине људима основана је 1. марта 2004. при Заводу за васпитање деце и омладине у Београду који је у надлежности Министарства рада, запошљавања и социјалне политике.

⁵ Прилог бр. 1 Стратешки субјекти борбе против трговине људима

Централни ниво за имплементацију чине:

- 1) Савет за борбу против трговине људима;
- 2) Координатор за борбу против трговине људима;
- 3) Републички тим за борбу против трговине људима.⁶

Оперативни ниво чине:

- 1) Правосудни органи и полиција;
- 2) Служба за координацију заштите жртава трговине људима.

Значајну подршку и на оперативном нивоу пружају специјализоване невладине и међународне организације

На иницијативу и уз подршку међународне заједнице створен је и први институционални механизам за идентификацију, помоћ и заштиту жртава (Национални механизам⁷). Овим механизмом идентификовани су сви актери који могу доћи у контакт са жртвама, односно потенцијалним жртвама трговине људима, као и систем неопходне помоћи који обухвата медицинску, психо-социјалну и правну помоћ. Такође, у оквиру Министарства унутрашњих послова формиран су Специјални полицијски тимови за борбу против трговине људима, као и специјализоване јединице у оквиру Управе криминалистичке полиције и Управе граничне полиције.

Први важан део овог механизма представља Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, односно Служба за координацију заштите жртава трговине људима, која је формирана у оквиру Завода за васпитање деце и омладине у Београду. Служба је од 01. јуна 2005. године у потпуности интегрисана у систем социјалне заштите, а настала је као резултат заједничког пројекта Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и Мисије ОЕБС-а у Републици Србији. Кључна улога Службе је заштита људских права жртава при њиховој идентификацији и током процеса пружања помоћи и заштите. Служба у свом раду свакодневно сарађује са специјализованим невладиним организацијама, полицијом и правосудним органима, као и другим професионалцима и организацијама активним на пољу борбе против трговине људима. Овај модел рада Служби даје могућност креирања флексибилних модела помоћи у складу са индивидуалним потребама жртве. Истовремено, Служба у партнерству са осталим субјектима активним на пољу борбе против трговине људима, гарантује континуирани рад на заштити и помоћи жртвама трговине људима. Такође, при Министарству рада, запошљавања и социјалне политике формиран је Сектор инспекције рада који има значајну улогу у спречавању трговине људима, посебно најгорим облицима дечијег рада и радној експлоатацији.

Други важан део Националног механизма за идентификацију, помоћ и заштиту жртава представља Републички тим за борбу против трговине људима. Ово мултидисциплинарно тело, које се састоји од представника државних институција, невладиних и међународних организација, представља форум на коме се договара дугорочна, вишесекторална и координисана политика борбе против трговине људима. Овај форум пружа могућност за бржу

⁶ Прилог бр. 2 Схема Републичког тима за борбу против трговине људима

⁷ Национални механизам за упућивање жртава је оквир рада базиран на сарадњи различитих актера у борби против трговине људима. Применом оваквог оквира рада држави је омогућено да заштити људска права жртава трговине људима и да кроз стратешко партнерство са невладиним сектором омогући свеобухватни одговор на проблем трговине људима. За више информација о овоме погледати: National Referral Mechanisms, Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons, A Practical Handbook, OSCE/ODIHR 2004.

размену информација у вези са активностима предузетим на овом пољу, као и повратне информације о њиховим резултатима. Тиме се омогућава планирање и спровођење активности усмерених на превазилажење уочених недостатака у постојећем законодавству, начинима рада или пружању услуга (потенцијалним) жртвама трговине људима. Чланови Републичког тима у складу са својим мандатима спроводе активности у четири радне групе:

- у области превенције и едукације,
- заштите жртава,
- спречавања трговине децом и
- кривичног гоњења учинилаца.

Системску подршку за имплементацију Стратегије пружиће и остали државни органи и институције, сваки из своје надлежности.

Важно је напоменути да конструктивно укључивање невладиног сектора као равноправног партнера у овој борби омогућава да се владине мере предузете у овим областима адекватно допуне активностима, искуством и експертизом невладиних организација.

У циљу одрживости капацитета, односно редовног спровођења активности и мера у борби против трговине људима и заштити жртава, неопходно је успоставити механизме за финансирање из буџета Републике Србије.

Република Србија је израдом Стратегије за борбу против трговине људима као и својим досадашњим иницијативама и активностима показала пуну спремност и политичку вољу да се придружи светским напорима у борби против овог облика организованог криминала и вишеслојног, комплексног и динамичног друштвеног феномена, са знатним штетним и дугорочним последицама, како за појединце - жртве трговине људима, тако и за друштва у којима се овај облик савременог ропства и драстичног кршења људских права догађа.

1. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Стратешки циљеви Републике Србије у борби против трговине људима груписани су у пет области: институционални оквир, превенција, помоћ, заштита и реинтеграција жртава, међународна сарадња и праћење и евалуација резултата.

Институционални оквир

1. Унапређење Националног механизма за идентификацију, помоћ и заштиту жртава путем:
  - 1.1 формализовања механизма сарадње владиних, невладиних и међународних актера у борби против трговине људима на локалном, регионалном и међународном нивоу, и то закључивањем протокола о сарадњи којима ће бити јасно дефинисане улоге и одговорности појединих актера;
  - 1.2 континуираног прегледа активности свих актера укључених у идентификацију жртава;
  - 1.3 континуираног прегледа активности свих актера укључених у пружање помоћи и заштите жртвама;
  - 1.4 планирање средстава у буџету Републике Србије за подршку реализацији активности у борби против трговине људима и заштите жртава. Од посебне је важности

обезбеђивање средстава у буџету за континуирану финансијску подршку склоништима за жртве трговине људима⁸.

2. Обучавање и стручно усавршавање свих актера укључених у препознавање и пружање услуга жртвама трговине људима у циљу боље идентификације, помоћи и заштите жртава путем:
  - 2.1 усавршавања стручњака који могу доћи у први контакт са жртвама трговине људима, посебно радника из система социјалне заштите, здравствених радника, радника полиције, инспектора рада, просветних радника, конзуларних радника, и др;
  - 2.2 усавршавања стручњака који раде на спровођењу закона, посебно представника судства, тужилаштва, полиције, и др;
  - 2.3 усавршавања владиних и невладиних стручњака који раде на пружању директне помоћи жртвама, посебно здравствених радника, радника из система социјалне заштите, особља склоништа и др.
3. Побољшање правног оквира рада у складу са преузетим међународним обавезама путем:
  - 3.1 анализе законодавства и судске праксе у вези са свим облицима трговине људима;
  - 3.2 израде препорука и измена одговарајућих законских прописа на основу резултата ових анализа.
4. Унапређења статистичког праћења појаве у циљу побољшања Националног одговора на трговину људима на стратешком и оперативном нивоу путем:
  - 4.1 систематског прикупљања података о подложности трговини људима, посебно жена и деце;
  - 4.2 систематског прикупљања података о новим трендовима трговине људима, и
  - 4.3 систематског прикупљања података о профилу жртава.

Превенција

5. Повећати ниво свести о проблему трговине људима као облика модерног ропства путем:
  - 5.1 повећања нивоа свести најшире јавности;
  - 5.2 повећања нивоа свести ризичних група, а на основу резултата истраживања и њихове редовне евалуације;
  - 5.3 повећања нивоа свести клијената и потенцијалних експлоататора жртава трговине људима;
  - 5.4 повећања нивоа свести државних и невладиних представника који раде са групама под ризиком.
6. Смањити факторе ризика и подложности проблему путем:

---

⁸ Током 2006. године склоништа НВО Саветовалиште против насиља у породици и НВО Атина, специјализована за смештај и подршку жртвама трговине људима, ће функционисати уз подршку страних донатора и ИОМ програма за директну асистенцију.

- 6.1 побољшања знања група под ризиком о мерама опреза које могу предузети у циљу смањења ризика од трговине људима;
- 6.2 побољшања социјалних и економских услова група под ризиком, посебно спровођењем Стратегије за смањење сиромаштва, и
- 6.3 развијања економских и социјалних програма за оснажење жена и деце под ризиком.

Помоћ, заштита и реинтеграција жртава

- 7. Побољшати идентификацију жртава свих облика трговине људима путем:
  - 7.1 побољшања способности владиних и невладиних представника да идентификују жртве различитих облика трговине људима;
  - 7.2 адекватне идентификације жртава и олакшања самоидентификације особа којима се тргује.
- 8. Спречити секундарну виктимизацију жртава/сведока од стране државних органа путем:
  - 8.1 доследног поштовања људских права жртава и примене међународних стандарда заштите људских права жртава трговине људима у борби против трговине људима, као што су УНИЦЕФ Смернице за заштиту права деце жртава трговине децом у југоисточној Европи⁹ и УНХЦХР Принципи и смернице о људским правима и трговини људима¹⁰, и
  - 8.2 унапредити прописе у сврху ефикасније заштите жртве и омогућити откривање, процесуирање и санкционисање извршилаца кривичног дела трговине људима;
  - 8.3 омогућити ефикасно обештећење за жртве трговине људима
- 9. Сачинити дугорочне програме заштите и реинтеграције жртава трговине људима ради:
  - 9.1 пружања психосоцијалне подршке, помоћи и заштите свим жртвама трговине људима, независно од њихове воље да сарађују са државним органима у истражном и доказном поступку;
  - 9.2 омогућавања наставка школовања;
  - 9.3 професионалног усавршавања;
  - 9.4 изналагањења адекватног смештаја за жртве трговине људима, и
  - 9.5 изналагањења могућности за добијање месечне надокнаде у процесу (ре)интеграције.

Међународна сарадња

- 10. Остварити континуирану међународну и регионалну сарадњу са другим службама, институцијама, организацијама које раде на овом проблему у циљу ефикаснијег гоњења учинилаца кривичног дела трговине људима и других кривичних дела са елементима експлоатације људи путем:

⁹ Guidelines for Protection of the Rights of Children Victims of Trafficking in Southeastern Europe Доступно на сајту Human Rights Library of University of Minnesota на: www1.umn.edu/humanrts/instree/UnicefGuidelines2004.doc

¹⁰ United Nations High Commissioner For Human Rights Principles and Guidelines on Human Rights and Trafficking, E/2002/68/Add.1 (2002). [www.unhcr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/E.2002.68.Add.1.En?opendocument](http://www.unhcr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/E.2002.68.Add.1.En?opendocument)

- 10.1 потписивања и спровођења одговарајућих правних инструмената за заједничко признавање доказа и заједничке истраге уз сарадњу тужилаштва, полиције и судства из других земаља, укључујући сарадњу са Интерполом, Еурополом, SECI центром, SEEPAG-ом и другим организацијама;
- 10.2 побољшања система размене података са другим земљама;
- 10.3 убрзања поступка правне помоћи, посебно изручења учинилаца када се ради о кривичном гоњењу за трговину људима;
- 10.4 спровођења свеобухватне финансијске истраге у циљу проналажења и одузимања имовинске користи стечене извршењем кривичног дела трговине људима и сродних кривичних дела са елементима експлоатације људи.

Праћење примене механизма за борбу против трговине људима и евалуација резултата

11. У циљу успостављања успешног Националног механизма за борбу против трговине људима, неопходно је вршити редовну анализу деловања државних институција, невладиних и међународних организација. У том смислу Републички тим ће периодично, сачињавати извештај о резултатима спроведених мера и активности предвиђених Стратегијом и Акционим планом (који ће бити донет) и извештај достављати Савету за борбу против трговине људима.

Да би се омогућио бољи увид у процес реализације стратешких циљева, сви чланови Републичког тима ће подносити годишњи извештај Координатору за борбу против трговине људима, који се налази на челу Републичког тима.

На основу извештаја Републичког тима Савет за борбу против трговине људима ће вршити анализу резултата и достављати надлежним органима препоруке за ревизују стратешких циљева и предлагати неопходне мере.

2. БУЏЕТ

Стратешки и специфични циљеви ће бити реализовани кроз различите активности владиних и невладиних актера предвиђених Стратегијом борбе против трговине људима.

Средства потребна за спровођење ових активности треба обезбедити из буџета Републике Србије.